

6

חיה רעה באה עליו, שבכל אלו יש קצת ספק סכנה למי שבא להציל, ואף על פי כן חייב להציל, ודוקא בשביל ממון חבירו אין להכניס עצמו בספק סכנה כלל, אבל להציל נפש חבירו חייב להציל. וכן הוא בירושלמי. ע"כ. והרי ה"דב"ז עצמו בתשובה חלק ג (סימן תרכה) ה"ל כתב שהמתחמד להכניס עצמו בספק סכנה כדי להציל חבירו מודאי סכנה הרי זה חסיד שומע, שספק שלו עדיף מודאי של חבירו. אלא ודאי שהוא מחלק בין ספק שקול, לבין קצת ספק סכנה כלשונו ה"ל. וכן ביאר בעצמו בתשובתו בחלק ב (סימן ריח), שאם הספק של הסכנה נוטה אל הודאי סכנה, כלומר שעל פי הרוב ישנה סכנה, או אפילו בספק שקול של סכנה, אינו חייב למסור נפשו, ורק אם הספק של הסכנה נוטה אל ההצלה, אם לא הציל הרי זה עובר על לא תעמוד על דם רעך. עד כאן. וכן כתב בספר אגודת איזוב (בהשמטות שבסוף הספר). וכן פסק הערוך השלחן חו"מ (סימן תכו).

ולכן נראה שהעיקר להלכה שמותר וגם מצוה לתרום כליה אחת מכליותיו להצלת חייו של אדם מישראל השרוי בסכנה במהלכת הכליות. וראויה מצוה זו להגן על התורם אלף המגן. ומכל מקום כודאי שיש לעשות זאת רק על ידי רופאים מומחים, ושומר מצוה לא ידע דבר רע. והשי"ת ישלח דברו וירפא לכל חולי עמו ישראל, כאמור שלום שלום לרחוק ולקרוב אמר ה' ורפאתיו.

סימן פה

שאלה: האם רשאי אדם מצד ההלכה לבטח את עצמו ביטוח חיים, או שמא יש לאסור, משום שנראה כאילו אין לו ביטחון בהקדוש ברוך הוא, שביכולתו להעשירו ולהשאיר אחריו ממון רב לפרנסת יורשיו ולרווחתם, כי אין מעצור לה' להושיע ברב או במעט?

תשובה: בשוחר טוב (מזמור כג), שנינו, רבי אליעזר בן יעקב אומר, למען יברכך ה' אלהיך בכל מעשה ידך אשר תעשה. יכול יהא יושב ובטל? תלמוד לומר בכל אשר תעשה. אם עושה מתברך ואם אינו עושה אינו מתברך. ומכאן שעל האדם מוטלת חובת ההשתדלות לפרנסתו, אלא שעליו לבטוח בה', שעל ידי השתדלותו ימציא לו פרנסתו. ואמנם שנינו במשנה במסכת סוטה (מח:): משהרב בית המקדש פסקו אנשי אמנה, שנאמר הושיעה ה' כי גמר חסיד כי פסו אמונים מבני אדם, ומפרש בגמרא, אנשי אמנה אלו המאמינים בהקדוש ברוך הוא, כדתניא, רבי אליעזר הגדול אומר, מי שיש לו פת בסלו ואומר מה אוכל למחר, אינו אלא מקטני אמנה. אולם מבואר במהרש"א שם, שזוהי משנת חסידים, שמאמינים שהקדוש ברוך הוא זן ומפרנס לכל חי מקרני

ראמי
כי ג
ע"ש.
של
ולא
בפיר
בכל
ידי
ולא
מגונו
הצלו
הזהר
תהלי
שום
ועיין
שאם
חייו,
והכל
בשונ
שמה
סעיף
לה'
ולתר
דייט
והכי
את
לקד'
ואם
סיפ
ואמו
בעני
ואני
זרוע
של
כי ה